

1

‘Pastoor Durantes?’

Het is de uitvaartleider die de priester van dienst met zachte stem wakker schudt uit zijn mijmeringen. De gedachten van de pastoor zijn een moment lang stilgevallen bij het lot van de man die hij vandaag aan de aarde toevertrouwt. Deze man, die is gestorven zonder dat iemand lijkt te weten wie hij is of beter gezegd wàs. Hoe heeft hij zoveel dagen dood in dat appartementencomplex kunnen liggen, zonder dat iemand heeft opgemerkt dat hij was overleden? Buren kenden hem alleen als een teruggetrokken medebewoner. Slechts één buurvrouw meende ooit te hebben gehoord dat hij werd aangesproken met Adrie. Maar dat klopte dan weer niet met de naam waaronder hij bij de coöperatie officieel als Albertus van der Meer geregistreerd stond. Al snel was na zijn dood duidelijk geworden dat zijn gegevens niet klopten. De combinatie van zijn naam en de opgegeven geboortedatum en geboorteplaats bleek bij navraag in geen enkel gemeentelijk bevolkingsregister te bestaan. Toen hij een identiteit had moeten opgeven bij het betrekken van het appartement waren zijn gegevens nergens gecheckt. De vooruitbetaling was op tijd en onder de opgegeven naam en het juiste adres binnengekomen en dus had men geen argwaan gehad bij de toewijzing van de woning. Een algemene oproep na zijn overlijden had ook niets opgeleverd. Klaarblijkelijk wilde deze man niet worden gekend.

Durantes kijkt nog eens rond op het vrijwel verlaten kerkhof. In de hoge populieren waarvan de bladeren lichtjes ratelen, ook al is het vrijwel windstil, houden zich een paar eksters schuil.

Het was nog een heel gedoe geweest voor ze hem uiteindelijk hadden gevonden.

Een buurvrouw had haar huisarts gewaarschuwd. Die op zijn beurt achtte dit meer een klus voor de politie. En die vond het weer eerder een zaak voor de beheerder van het complex. Die hadden ze trouwens slechts met moeite kunnen overtuigen om hen toegang tot de woning te verschaffen. Hij vond dat je, met het oog op de privacy, niet zo maar bij een huurder naar binnen kon. Er was tenslotte geen aanleiding om een misdrijf te vermoeden en bovendien was er net op dat moment niemand van hogerhand bereikbaar om hem toestemming te geven om de woning te betreden. Het waren de uitpuilende brievenbus en waarschijnlijk toch vooral zijn vrees voor de geur van de dood, die zich in het complex zou kunnen gaan verspreiden, die hem tenslotte overtuigden.

Durantes trekt zijn paarse soutane wat omhoog, vormt met zijn hand een kommetje en schept daarmee een hoopje zand.

‘Uit stof zijt ge geboren en tot stof zult ge wederkeren.’

Hij laat de aarde vallen. In de allesomvattende stilte van de begraafplaats, versterkt de kist als klankkast de doffe slag van de aarde op het hout. Zelfs de krassende eksters in de hoge populieren vallen stil. Bij het met een laag timbre en zo gewijd mogelijk uitspreken van de woorden waarmee hij de eindigheid van het bestaan duidt, richt hij zijn hoofd gewoontegetrouw eerst licht omhoog, om vervolgens met zijn ogen de kring van nabestaanden af te tasten. Als om te peilen of de woorden ter relativering en ter waarschuwing wel goed zijn geland. Zijn ogen vangen nu echter slechts leegte. Alleen de uitvaartleider staat aan de overzijde van het graf. De dragers zijn al vertrokken. Verderop leunen twee grafdelvers op hun schop, terwijl ze een sigaretje roken en wachten op het eind van de ceremonie. Een hijskraantje staat klaar om zo meteen de kist te laten zakken en

met het zand, dat nu nog op een hoop naast het graf ligt, de kuil toe te dekken. Bij de kraan vult een oudere dame een gieter.

Terwijl hij zijn blik weer op de kist richt, vraagt Durantes zich opnieuw af, waarom deze man toch dit lot getroffen zou kunnen hebben. Een ooit levende mens die, zelfs nu bij zijn begrafenis, in alle eenzaamheid te ruste wordt gelegd. Ook nu, op dit ultieme moment hier op het kerkhof, voelt blijkbaar niemand zich geroepen om hem nog een laatste eer te bewijzen. Er is zelfs geen vertegenwoordiger van de woningbouwcoöperatie, die dat toch op zijn minst als een formele taak zou hebben kunnen zien. En er is ook geen medebewoner van het complex te midden waarvan hij toch een tijdlang heeft gewoond en waar hij zijn laatste adem heeft uitgeblazen.

Dat deze onbekende man hier nu op het kerkhof wordt begraven en het afscheid niet simpelweg via een achteraf zaaltje in een schimmig crematorium plaatsvindt, heeft overigens een bijzondere reden. Ze hebben een briefje gevonden met daarop, zoals de overledene het zelf noemde, *zijn laatste wens*. Het lag tussen één van de laatste bladzijden van een boek dat naast hem op de tafel was aangetroffen. De tafel waaraan hij zat en waarop hij, met zijn hoofd voorover gezonken op de samengevouwen armen, zijn laatste adem heeft uitgeblazen. *Honderd jaar eenzaamheid*. Het meesterwerk van Marquez was wel een heel voor de hand liggende verwijzing naar het lot dat deze man blijkbaar had getroffen. Op het briefje had met statig overeind staande letters gestaan: *Mocht ik komen te overlijden dan wil ik door een priester begraven worden*.

Een onleesbare handtekening verraadde ook hier geen naam, maar deze laatste wens kon niet genegeerd worden. Daar was iedereen het wel over eens: dat zijn de levenden aan de dood verplicht.